

Válek, Vlastimil

Vědecká konference o boji proti fašismu v umění

Sborník prací Filozofické fakulty brněnské univerzity. D, Řada literárněvědná. 1965, vol. 14, iss. D12, pp. 256-257

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/107687>

Access Date: 23. 02. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

In seinem letzten Vortrag gab dann der Leiter der Greifswalder Germanistik einen Überblick über den Stand der Vorbereitungsarbeiten zu einer repräsentativen Geschichte der deutschen Literatur, an denen er selbst intensiv teilnimmt. Von Interesse war vor allem die Darstellung der Periodisierungsvorschläge und Periodisierungsprobleme.

In zahlreichen Fach- und Privatgesprächen wurden weitere Möglichkeiten einer engeren und kontinuierlichen Zusammenarbeit besprochen. Der Besuch von Prof. Geerds in Brno setzte die sich gut entfaltenden Kontakte der beiden Universitäten, zwischen denen ein Freundschaftsvertrag besteht, sehr erfreulich fort.

Pavel Petr

Nález ztraceného staročeského tisku

Český překlad oblíbeného středověkého souboru bajek *Speculum sapientiae sive Quadrupartitum apologeticum*, vydaný Mikulášem Konáčem roku 1516, byl pokládán za ztracený. Konáčovo *Zrcadlo múdrosti*... znali ještě obrozenští badatelé, jak je zřejmé ze zmínky Dobrovského v *Geschichte der böhmischen Sprache und ältern Literatur* z r. 1818, str. 296, z Hankova článku v *Rozboru staročeské literatury* z r. 1845, str. 18–27 (kde je z Konáčova spisu otištěna dvojitá předmluva a závěr), a z Jungmannova údaje v *Historii literatury české* (2. vyd. z r. 1849, str. 64). Avšak autoři *Knihopisu českých a slovenských tisků od doby nejstarší až do konce XVIII. století* museli už na příslušném místě tohoto soupisu (II. dílu druhá část, Praha 1941, čís. 1717) poznamenat, že tisk z r. 1516 je neznámý. Proto jsem se také ve své knize *Literární dílo Mikuláše Konáče z Hodiškova*, vydané ve Spisech filozofické fakulty UJEP r. 1962, omezil pouze na stručný výklad (na str. 112–114) o zmíněném spise. Problematiku staročeských bajek jsem však neztrácel ze zřetelů a při pokusu o vypůjčení staršího rukopisného překladu *Quadrupartitum* z druhé poloviny 15. století se mně v rukopisném oddělení *Universitní knihovny v Praze* podařilo zjistit také existenci dosud neznámého konáčovského tisku z r. 1516. Rozbor tohoto tisku v souvislosti s literární situací na začátku 16. století a se zřetelem k latinské předloze i ke staršímu rukopisnému překladu *Quadrupartitum* provedu ve zvláštním článku.

Milan Kopecký

Zajímavá korespondence

Ve *Sborníku Pedagogického institutu v Plzni, Jazyk a literatura V, 1964 (193–219)* vydal Václav Jílek s titulem *J. S. Baar a Ivan Krasko* nevelkou, ale cennou korespondenci dvou spisovatelů — upřímných přátel, blízkých si lidsky a literárně, Čecha katolíka Baara a Slováka evangelíka Kraska. Vydavatel ji doprovodil povitavým výkladem o prostředí, v němž se stýkali Krasko s Baarem, když Krasko dostal jako inženýr chemie místo zprvu v cukrovaru v Klobukách u Slaného, později ve slánské továrně na umělá hnojiva. Botto udržoval přátelské vztahy s Baarem i potom, když se Baar odstěhoval z klobucké fary do Ořecha u Prahy.

Z korespondence se dovídáme řadu podrobností, které především dobře charakterizují Baara jako pokrokového kněze. Tak např. v r. 1907 putoval za Husem do Kostnice, reliéfem kostnického mučedníka vyzdobil vstupní síň svého domu v Klenči, na své cestě po Slovensku se nechtěl setkat se ctižádostivým a fanatickým Andrejem Hlinkou, vedl po převratu boje s vysokou katolickou hierarchií za reformy v církvi apod. Botto-Krasko informoval zase svého přítele zevrubně o poměrech na Slovensku, o svých dvou sbírkách básnických, o tom, jak byl Vajanský nespokojen s názvem *Nox et solitudo* a s prvním Bottovým pseudonymem Janko Cigáň, jak prostředí cukrovareckých dělníků v Klobukách pomáhalo mu překonat duševní krizi apod. Jílek se zmiňuje příležitostně i o tom, jak Fr. Votruba odhalil literární anonymitu Bottovu. Je pravda, že Botto zvláštním listem protestoval proti zneužívání svého pseudonymu, ale sluší k tomu pro přesnost dodat, že Votruba svou vlastní básni, podepsanou jménem Janko Cigáň, úmyslně vyprovokoval básníka, do té doby neznámého, aby prozradil své pravé jméno.

Alois Gregor

Vědecká konference o boji proti fašismu v umění

Filozofická fakulta *University Jana Evangelisty Purkyně v Brně* uspořádala dne 17. prosince 1964 v aule vědeckou konferenci o odrazu protifašistického boje v umění. Na konferenci, kterou zahájil proděkan filozofické fakulty doc. dr. Radoslav Hošek, kandidát filol.

věd, a kterou řídil doc. *dr. Jiří Krystýnek*, kandidát filol. věd, byly předneseny tři hlavní referáty v tomto pořadí: odb. asistent *Vlastimil Válek* referoval na téma *Boj proti fašismu v české literatuře*, prof. *dr. Bohumír Štědroň*, kandidát filol. věd, na téma *Česká hudba v době okupace* a odb. as. *Jaroslav Sedlář* na téma *Antifašistické tendence v českém výtvarném umění*.

Koreferáty na této konferenci přednesli doc. *dr. Jiří Krystýnek*, kandidát filol. věd (bulharská literatura v boji proti fašismu), doc. *dr. Ivo Krsek*, kandidát filol. věd (protifašistické tendence ve světovém výtvarném umění), doc. *Miroslav Mikulášek*, kandidát filol. věd (protifašistické téma v sovětské literatuře), doc. *dr. Pavel Petr*, kandidát filol. věd (německá protifašistická literatura a některé metodologické otázky zkoumání odrazu protifašistického boje v literatuře), odb. as. *dr. Zdeněk Srna* (divadlo v boji proti fašismu), odb. as. *dr. Mečislav Krhoun* (odraz protifašistického boje v ukrajinské literatuře) a odb. as. *Zdeněk Smejkal* („Kabinet doktora Caligariho“ jako symptom fašistické hrozby). V diskusi vystoupili prof. *dr. Leopold Zatočil* a odb. as. *dr. Jessie Kočmanová*, kandidátka filol. věd, kteří upozornili na některé skutečnosti v literatuře německé a anglické.

Vědecká konference o odrazu protifašistického boje v umění byla uspořádána v rámci oslav 20. výročí osvobození CSSR.

Vlastimil Válek

Veřejné přednášky o literatuře

Doc. *dr. Milan Kopecký*, kandidát filol. věd, přednášel 9. ledna 1964 v Domě československé kultury v Berlíně na téma *Jiří Wolker und die proletarische Poesie*.

Odb. asistent *Zdeněk Smejkal* promluvil 11. ledna 1964 ve Filmovém ústavu v Praze o koncepci našich Klubů přátel filmového umění.

Doc. *dr. Milan Kopecký*, kandidát filol. věd, proslovil 14. ledna 1964 ve středisku německých umělců v Ahrenshoopu přednášku na téma *Die moderne tschechische Literatur*. Dne 15. ledna 1964 přednášel na universitě v Rostocku na téma *Das Leben und literarisches Werk J. Wolker's* a 16. ledna 1964 v Domě československé kultury v Berlíně společně s básníkem Františkem Branislavem besedoval se studenty školy v Prenzlauer Berg o české a slovenské literatuře.

Odb. asistent *Zdeněk Smejkal* přednesl 21. ledna 1964 koreferát na pražské celostátní poradě o kinoklubech, pořádané ÚV Čs. společností pro šíření politických a vědeckých znalostí, na téma *Potřeby našich kinoklubů*.

Prof. *dr. Josef Hrabák*, doktor filol. věd, přednášel 23. ledna 1964 v Olomouci pro Literárněvědnou společnost o některých problémech strofiky.

Odb. asistent *Zdeněk Smejkal* podal 23. ledna 1964 v Závodním klubu Závodů Jana Švermy v Brně rozbor filmových dotáček k divadelnímu představení Goldoniho „Treperend“ ve Svatoboji.

Prof. *dr. Artur Závodský*, doktor filol. věd, promluvil 24. ledna 1964 v Janáčkově muzeu v Brně o dramate G. Preissové Její pastorkyňa.

Odb. asistent *Zdeněk Smejkal* přednášel 30. ledna 1964 pro Krajský poradní sbor amatérského filmu přednášku o zánrech amatérského filmu. Tyž den promluvil na závěr cyklu „Slavné postavy filmové veselohry“ v kině Jalta o vývojových tendencích světové filmové veselohry.

Doc. *dr. Jiří Levý*, doktor filol. věd, přednášel v lednu 1964 pro Literárněvědnou společnost v Bratislavě na téma *K experimentálnímu rozboru verše*.

Odb. asistent *Zdeněk Smejkal* provedl 2. února 1964 krajskou instruktáž k cyklu „10 nejlepších filmů světa“ s rozbohem filmů „Utrpení Panny orleánské“ a „Chamtivost“.

Prof. *dr. Otakar Novák*, kandidát filol. věd, přednášel 3. února 1964 ve Společnosti pro šíření politických a vědeckých znalostí na téma *Maupassant, mistr francouzské novely*.

Prof. *dr. Artur Závodský*, doktor filol. věd, přednášel 5. února 1964 v brněnském Ústavě pro další vzdělání učitelů o českém a slovenském dramatu i divadle v současnosti.

Odb. asistent *Zdeněk Smejkal* promluvil 6. února 1964 v kině Jalta v Brně o Resnaisově filmu „Hirošima, má láska“ a soudobých pokusech o obrodu filmového umění. Dne 12. února 1964 přednesl v Oblastní škole KSC referát na téma *Smrt si říká Engelchen* a žně československé kinematografie za rok 1963. Dne 13. února 1964 mluvil v Závodním klubu Závodů Jana Švermy o agitce, satíře — malých filmových formách. Dne 18. února 1964 uskutečnil rozhlasovou besedu v brněnském studiu o kinoklubech.

Prof. *dr. Josef Hrabák*, doktor filol. věd, přednášel 26. února 1964 v Kulturním středisku Bedřicha Václavka o regionalismu.

Doc. *dr. Milan Kopecký*, kandidát filol. věd, referoval 26. února 1964 pro vysokoškoláky